

vi människor

årgång 56

3/2003

Rösta

NEJ till

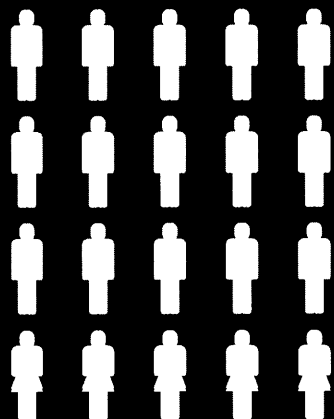
EMU 14

september

EMU är kvinnofientligt!

Det är klokt

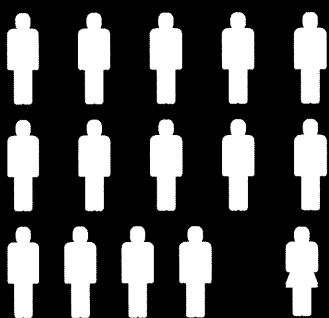
EU-kommissionen

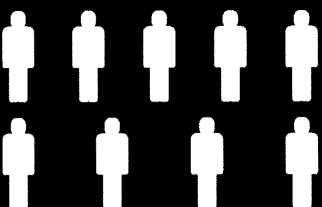
ECB-direktionen

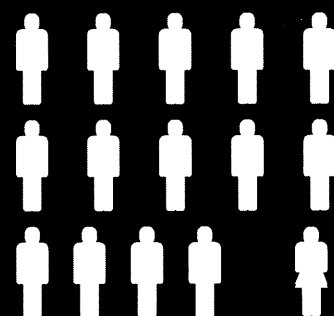
EG-domstolen

EG-domstolens generaladvokater

EU:s statschefer

I valrörelsen som föregick folkomröstningen om medlemskap i EU 1994, var en av de viktigare frågorna: vad betyder medlemskap för kvinnorna? Spaltmetrar skrevs av kända och mindre kända debattörer den gången om hur den samhällsförändring som medlemskap innebar kunde betyda olika saker för kvinnor och för män eftersom vi lever under olika villkor.

Har ni sett någon sådan rubrik i tidningarna den här gången? Är frågan inte längre motiverad? De kvinnliga s-profilerna har tystnat, ingen värdig efterträdare tycks finnas till portalfigurer som Agneta Stark och Gunilla Thorgren i pockettidningen R. Britt-Marie Mattson bidrog med sin klokskap. En mobilisering liknande den kring Kvinnor i Norden mot EU har vi heller inte lyckats åstadkomma denna gång. Varför det ser ut på detta viset kan diskuteras. Vi kanske har vant oss, men en sak kan man konstatera, nämligen att många av argumenten som då lanserades på inget vis förlorat sin aktualitet. Tyvärr.

EU-systemet är mansdominerat

Vi påpekade att: *EU-systemet var mansdominerat*. Vi visade kommissionen, domstolen och statschefsörsamlingar på bild med enstaka kvinnor som underströk den massiva manliga närvaron.

Vårt favoritcitrat från tiden kring folkomröstningen 1994 känns inte helt förlegat, **Jacques Delors** famösa: "Förhållandet mellan EG och nationalstaterna är som förhållandet mellan man och hustru. Som mannen skall EG centralt ta sig an gemenskapens ekonomi och politik. Som hustrun skall nationalstaterna ta sig an vården och annan omsorg om den enskilda människan."

Idag är fem av de 20 kommissionärerna kvinnor, en av de 15 domarna är kvinna (ingen av de nio generaladvokaterna), en av de sex i direktionen på Europeiska Centralbanken, ECB, är finska Sirkka Hämmäläinen och jag måste tänka noga efter om någon kjol syns till när statscheferna ställer upp sig för fotografen. Jo, Finland bjuder även här på en sådan. Inga avgörande skillnader alltså på dessa nio år.

Starka fackföreningar är bra

Vi underströk att starka fackföreningar gett schystare anställningsformer, t ex rättigheter för deltidsarbetande och (i alla fall i princip) en solidarisk lönepolitik.

Vi varnade för att tidsbegränsade anställningsformer skulle öka i omfattning och fackliga rättigheter försvagas då arbetsmarknaden enligt EU måste bli mer flexibel. Så har också skett. Och när otryggheten ökar, föder kvinnor färre barn.

Vi hävdade att den nordiska välfärdsmodellen var överlägsen med en väl fungerande offentlig sektor som erbjöd service och jobb och förutsättningar för att kombinera arbete med familj. Välfärden var generell, full sysselsättning ett prioriterat mål.

Anpassning till EMU-normer

Sedan dess har vi anslutit oss till stabilitetspakten och därmed anpassat oss i ganska hög grad till gällande normer i EMU.

I nuläget får vi beröm för överskottsmål, för utgiftstak och kommunala budgetar i ba-

att säga nej!

lans, trots de stora behov som tränger på underifrån och trots kommunalare som kräver högre lön. Persson säger att det kan de lättare få om vi går med i EMU.

Detta rimmar illa med det tydliga budskap från EUs finansministrar och från kommissionen: sänk skatterna och minska offentliga utgifter! Detta är kärnbudskapet till länderna i EMU. Offentliga åtaganden ska minska, för då blir staten mindre sårbar när konjunkturen svänger. Andra metoder för de enskilda länderna att hantera detta på har ju försvunnit i och med den gemensamma valutan.

Offentliga tillgångar bör säljas ut, eftersom man då förstärker statsbudgeten och skatter kan sänkas. Privata initiativ får större svängrum, offentlig sektor minskar.

EMU är en kvinnofråga

Varje år sjunker snällt den andelen av BNP som vi i Sverige använder till offentliga utgifter. Det blir färre kvinnojobb i skola, vård och omsorg.

När behov av vård och omsorg inte tillgodoses fullt ut, så vet vi att kvinnorna i första hand får träda in. EMU är i högsta grad en kvinnofråga!

Skulle vi bli medlemmar i EMU kommer behovet av än större överskott i statsbudgeten att åter aktualiseras, som buffert för att kunna möta lågkonjunkturer.

En överskottsmarginal som höjs från dagens två till tre procent betyder 20 miljarder mindre till att vårda gamla, sjuka, han-

SKVs engagemang i EU/EMU-frågorna är av gammalt datum, vilket framgår av Vi Mänsskor. Illustrationen ovan är hämtad ur Vi Mänsskor 4/1972. De frågor som då var aktuella har inte mist sin aktualitet.

Inte har tiden stått still – mycket har ändrats under årens lopp. Bl a har EG, som från början hette EEC, bytt namn till EU. Oberoende alla namnbyten har gubbprojektet fortsatt och kvinnoidéalet tycks bestå.

Slipsgubbar och lobbyister försöker än en gång snärja folket med hot och löften. Rösta ja – annars går det åt skogen, tillväxten minskar, arbetslösheten ökar, räntan stiger...

dikappade, till mindre grupper i skola och barnomsorg. Vid en djup kris skulle denna buffert inte räcka till utan man måste skära rejält i offentliga utgifter som under och efter krisen 1992, då kronan hade knutits till ecun. Även på detta sätt berör EMU-medlemskapet oss direkt i vardagen.

Ytterligare ett exempel på att självbestämmande har sina fördelar: vi har en effektiv riksbank. Förra året och året innan kunde ett överskott i verksamheten tillsammans ge 40 miljarder i överskott till statsbudgeten. Vid ett EMU-medlemskap tillfaller sådana vinster ECB.

Ja-sidan har svaga argument

Ja-sidan har svaga ekonomiska argument. Många etablerade ekonomer, inklusive fd

Vi Mänsskor 4/1972

Kvinnor och män lever alltmer åskilda från varandra.

Särskilda kvinnojobb med låg lön. Otrygg anställning. Hårda villkor.

Isolerade i avfolkade orter med barnen. Inga arbeten finns. Dålig social service.

Stor risk för omorganisering av produktionen.

riksbankschefer, finner inte starka skäl nog för att rekommendera ett ja.

Visserligen finns det vinster med en gemensam valuta. Man slipper växla till utlandssemestern i EMU-land, transaktionskostnader och växelkurskostnader i handeln med EMU-länder blir lägre.

Men det är vinster i mycket liten skala och ja-sidan drar oblygt mycket stora växlar på dem. Det heter att handeln underlättas, och därmed ökar sysselsättningen, staten får mer inkomster och kan satsa på välfärden. Det finns dock inga belägg för att så blir fallet!

Mot de förhållandevis små vinsterna står den allvarliga förlusten av de två verktyg vi idag har för att parera låg- och högkonjunkturer, att kunna bestämma vilken ränta som passar landets ekonomi bäst och att ha en flytande valuta som anpassar sig smidigt till rådande läge. Detta fungerar som en stötdämpare i ekonomin, som olja i maskineriet, som en försäkring. Här finns den stabilitet inbyggd som ja-sidan efterlyser med euron!

Det går bättre för Sverige

Utan att behärska finliret i de ekonomiska resonemangen kan vi lugnt hävda att det har gått bättre för Sveriges ekonomi än för

Illustrationerna är från Vi Mänkor 1973. Grundkonceptet står sig...

Kvinnans kropp utnyttjas som vara. Ökad prostitution i städerna.

EMU-genomsnittet de senaste åren, enligt de vanligaste kriterier som används för att betygsätta ett lands ekonomiska status. (Även andra icke EMU-länder ligger bra till.) Det gäller sysselsättning, statsfinanser, investeringar, tillväxt, handelsbalansen, ränta, inflation. Detta är fakta.

Regeringens första EMU-utredning 1996, Calmforsutredningen, kom till slutsatsen att det medför allt för stora risker att gå med i en valutaunion. Vi borde avvakta.

Nog är det rimligare att titta i bakspiegeln och gå efter hur det har varit hellre än att spekulera i hur det kommer att bli. Ekonomer är ju notoriskt dåliga på prognoser. Eller istället för att gissa sig till framtiden, titta ut över det nuvarande Europa och se om man skådar den ljusnande framtid som tycks hägra för ja-sidan.

Nu spåras en viss desperation när ja-sidan går ut och lovar tiotusentals nya jobb och tusen kronor mer i plånboken per månad pga lägre räntor. Ska man tro på tomtar också? Den rapport man hänvisar till har sågats av etablerade ekonomer. Med så oseriösa argument får man inte vinna en folkomröstning!

EMU – ett hot mot demokratin

Frågar någon mig vad det viktigaste argumentet är för att rösta nej svarar jag dock:

Maastrichtkriterierna är inte neutrala

Det påpekas i den statliga EMU-utredningen från förra året att för de länder som har större offentlig, skattefinansierad välfärdssektor har ett inträde i EMU en större betydelse än för länder där privata lösningar på samhällsservice är vanligare, där kvinnorna i större utsträckning står för vård och omsorg i hemmet. Maastrichtkriterierna är inte neutrala. För dessa länder har det varit enklare att ta steget in i den stora eurogemenskapen!

Som medlemmar i EMU är vi i framtiden bundna av den fastlagda ekonomiska politiken. Den är ju fördragsfäst, dvs grundlagsfäst.

Inga andra länder i världen har i förväg bestämt en detaljerad ekonomisk politik som ska gälla fortsättningsvis, oavsett vem som har regeringsmakten.

Detta är ett allvarligt hot mot demokratin. Hur ska politiker ställas till ansvar? Ekonomisk politik ska beslutas om i riksdags- och kommunalval, där olika partier står för olika alternativ och där man kan ändra på politiken vid nya val. Utanför EU kan vi även i fortsättningen välja väg!

Beslutet är oåterkalleligt

Det är alltså inget vanligt val som ligger framför oss. Efter val till riksdagen kan förlorarna bita ihop och bereda sig på att övervintra i fyra år, då de får en ny chans att komma igen.

Så är inte fallet denna gång. Beslutet är oåterkalleligt. I alla fall tills den dagen EMU klappar ihop som projekt. Ska man rösta ja ska man vara fast övertygad om sin sak. Är man alls tveksam bör man rösta nej.

En sak man kan var säker på – man får en ny chans att ta ställning om några år! Danskarna sa nej tack. Engelsmännen har just sagt – nej, vi väntar ett tag till. Det är det mest förnuftiga i dagens läge.

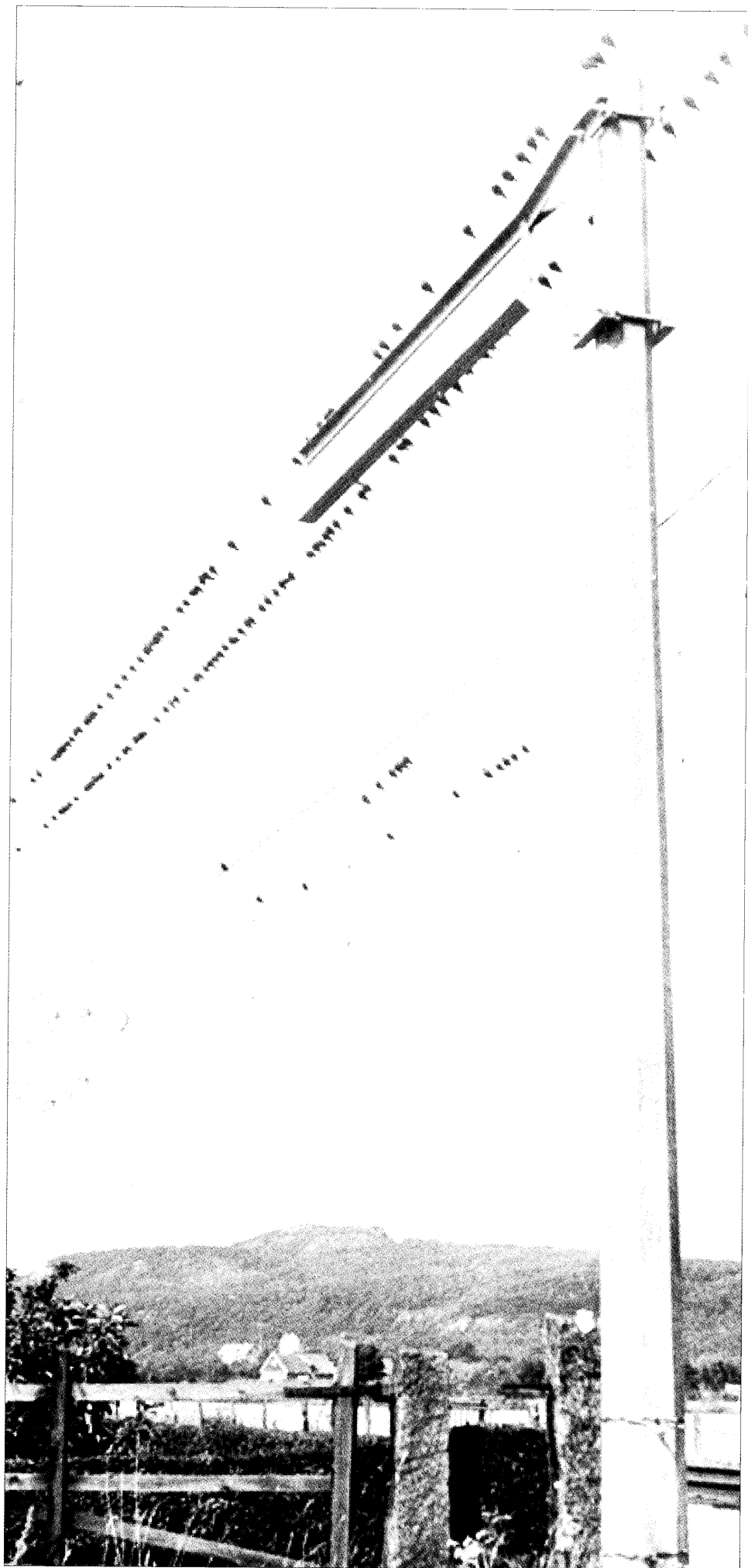
Klokt att säga nej

Det kan kännas jobbigt att "jämt" säga nej till företeelser vi ogillar, men ibland är det ju klokt att säga nej.

Ett nej betyder ett bejakande av något annat, i det här fallet förnuft, självbestämmande, demokrati, försvar av offentliga sektorn och därmed också av kvinnors intressen. Detta tycks kvinnor i Sverige förstå och är därför i opinionsmätningar mer skeptiska till euroeuforin.

Som vi sjöng under kampanjen inför folkomröstningen om medlemskap: Världen är större än EU!

Ianthe Holmberg

Nog Nu!

Trots att Sverige är etta på FNs Index för Mänsklig Utveckling innebär det inte att utvecklingen går åt rätt håll. Faktum är att under det senaste decenniet har det gått allt sämre för ett växande antal människor i detta land. Åratal av budgetöverskott, utförsäljning av gemensam egendom, budgetbalanser, nedskärningar inom den offentliga sektorn har skördat sina offer; sjuka, arbetslösa, utslagna etc blir allt fler.

Var finns ni som fått smaka nedskärningarnas beska medicin? Eller ni som ända in i märken känt av företagens slimmade produktion?

Var finns alla ni som fått utgiftstaket i huvudet? Var finns era röster?

Var finns solidariteten och rättvisan, protesterna, demonstrationerna?

Det är så tyst i Sverige!

För det kan väl ändå inte vara så att ni är upptagna av att välja el- och telefonbolag, pensionsförsäkring, allt med det fria valet i blickpunkten?

Skriv till Vi Mänskor

Nej allvarligt talat, det är alltför tyst i Sverige!

Skriv till Vi Mänskor och berätta om dina erfarenheter av EU-anpassningen! Berätta om dina tankar om behovet av förändring, eller om hur vi ska kunna erövra en välfärd för alla!

Redaktionen förbehåller sig rätten och korta ned insänt material.

Deadline 25 oktober

Vi Mänskor

Nr 3-2003 Årgång 56 Linnegatan 21 b,
413 04 Göteborg. Tel/fax: 031 - 14 40 28
info@svenskakvinnor.nu

Ansvarig utgivare: Evy Hagman

Redaktion: Zaida Hagman, Birgitta Tunovic, Britt-Marie Olander

Prenumeration: 4 nr/år 150 kr

Pg: 90 24 -1. Nästa nummer utkommer i december 2003.

Tryckeri: Tryckkedjan, Mölndal

*Vi säger nej till EMU med både
hjärtat och hjärnan!*

FNs Index för Mänsklig utveckling: **Sverige är världsetta**

En del människor hänger upp sig på att Sverige 1970 var nr tre i hela världen på OECDs lista på BNP per capita, medan vi nu halkat ner till 14:e plats (årets siffra – den har förbättrats några steg).

Sverige ligger efter och behöver draghjälp av EMU-medlemskapet, menar man. Detta är en förlegad bild av Sveriges nuvarande status.

Jämfört med de svårigheter de stora EMU-länderna idag brottas med, främst Tyskland, så hävdar sig svensk ekonomi väl.

OECD-siffrorna är (enligt Nils Lundgren) dessutom osäkra. Man beräknar t ex produktionen i offentlig sektor olika. Man skall heller inte hänga upp sig på platssiffrorna – de ligger ganska tätt in på varandra.

Det finns även andra sätt att upprätta välfärdslikor, som t ex FNs Index för Mänsklig Utveckling. Den mäter även med kvalitativa mått såsom arbetslöshet, mänskliga rättigheter, jämställdhet etc. Där kommer Sverige etta.

Ianthe Holmberg

EMU handlar inte om pengar – utan om MAK

Det handlar inte om pengar utan om makt. Pengar är det medel vi behöver för att uppnå politiska mål. I det här fallet är målet en statsbildning i någon form (politisk union, federation, eller liknande), med, på sikt, gemensamma regler och lagar inom alla områden, samt ett gemensamt uppträdande (tala med en röst) i alla internationella sammanhang.

För mig är det varken klokt eller nödvändigt att bygga en överstatlig politisk union, för att organisera det samarbete (politiskt, ekonomiskt, socialt, kulturellt) som vi alla vill ha.

En politisk union, med en starkt centraliserad maktelit som styr, i klassisk hierarkisk patriarkal ordning, inskränker demokratin. Fler får mindre att säga till om. Jag vill att fler ska få mer att säga till om!

EMU-systemet separerar ekonomin från politiken

Med EMU-systemet separeras ekonomin från demokratin. Tankegången är följande; folk är för dumma för att förstå sig på den alltmer komplicerade ekonomin. De folkvalda är inte hel-

ler att lita på eftersom de tenderar att ta intryck av folket. Alltså göra sådant som väljarna vill!

Det skadar stabiliteten och förtroendet för ekonomin, bland de stora ekonomiska aktörerna. Alltså är det bättre att ekonomin får skötas av "experter", dvs riksbanksdirektörerna i den Europeiska Centralbanken. De ska arbeta helt självständigt, utan insyn och med 30-årig sekretess. De ska inte lyssna till några som helst folkvalda forum, utan med målet prisstabilitet för ögonen, agera för "Unionens" bästa.

Prisstabilitet (hålla nere priser och kostnader så mycket som möjligt, för att kunna konkurrera effektivt i världsekonomin) är målet. Avregleringar, utförsäljningar och privatiseringar är medlet. Politiken ska stå i ekonomins tjänst. Jag vill att ekonomin ska stå i politikens tjänst!

Flytande valuta undviker valutaspekulation

I ett snävt ekonomiskt perspektiv är det oklokt att lämna ifrån sig bestämmanderätt över de två verktyg i den ekonomiska verktygslådan, som heter valuta- och räntepolitik. Så länge valutan värderas dagligen (flyter) undviker vi valutaspekulation och kan förhålla kronan också till andra världsvalutor, t ex dollarn.

Så länge den svenska Riksbanken sätter räntan utifrån förhållandena i Sverige, har vi större möjligheter att

parera de svängningar som sker i världsekonomin, utan att riskera arbetslöshet, till följd av nedskärningar i de offentliga, skattefinansierade välfärdssystemen. För oss kvinnor är detta centralt.

Den skattefinansierade (offentliga och privata) arbetsmarknaden är till stor del "vår" arbetsmarknad. Arbetar vi inte där själva, är vi helt beroende av att den fungerar väl, så att vi kan sköta de andra arbeten vi har.

Att starta dagen med ont i magen för att det är för lite personal på dagis, för få inom hemtjänsten eller för fullt på förlossningen, är ingen bra start.

Inga "marknadskrafter" i världen kommer att råda bot på detta. Det krävs politiska beslut om reformer och om hur ansvaret för samhällsekonomin ska kunna fördelas rättvist och klokt, är det bäst om vi har så många "verktyg" som möjligt, till vårt förhållande.

Gudrun Schyman

FAKTA

EMUs konvergenskriterier kräver att medlemsländernas budgetunderskott inte får överstiga 3 procent av BNP. Under åren 1973-95 har budgetunderskotten i genomsnitt varit 5 procent för i-länder. För Sverige har det i genomsnitt legat på 6-7 procent.

En stor valuta är inte mer stabil än en liten och den svenska kronan har visat sig vara mer stabil än euron. Under perioden 1999-2002 har kronan i genomsnitt rört sig 0,29 procent per dag jämfört med euron som varierat 0,37 procent.

Källa: Allt du inte vill veta om EMU om du tänkt rösta ja. (Kenneth Hermele red. Ordfront förlag)

Slutna sällskap

"Jag trivs bäst i slutna sällskap

nära banken vill jag bo
i dess närhet trivs min själ
och hos banken får jag ro.

Bortsett från fördrag och etikett
tycker jag att det känns rätt.

Jag trivs bäst i slutna sällskap
nära makten vill jag bo".

Aga, aktivitetsgarantin, Ams egen EMU-anpassning av arbetslösa bygger på att det finns lediga jobb för alla. Med ett inträde i EMU vidgas sökradien i överensstämmelse med euroområdet. De arbetslösa fria rörlighet ökar i samma mån som a-kassan sänks och de fackliga rättigheterna urholkas. En ny våg av flyttlasspolitik är att vänta, för att Alla Måste Söderut.

Buga och bocka-politiken är den totala anpassningen till överheten. Den är enkel att tillämpa eftersom det räcker med att buga och bocka, skrapa med foten och stå med mössan i hand, och nicka ja till folkhemsgheter från Bryssel och Rosenbad.

Centralisering och superbyråkrati är grundpelare för makteliter – hur ska slipsgubbarna annars kunna företräda ett civiliserat samhällskick i demokratisk anda?

Demokrati sägs betyda folkvälde. I EMU-sammanhang innebär demokrati för svensk del att den svenska riksbanksdirektören får sitta med vid bordet i ECB-banken. Det är oklart om Heikenstam kommer att ha rösträtt i ECB. Däremot är det klart att han inte ska låta sig påver-

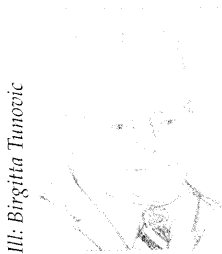
Vi Mänskors lill

kas av politiker eller folkliga opinioner. En-mans-demokratien är otvivelaktigt en utveckling av folkväldet.

Europeiska centralbanken, ECB, styrs av en oavsättbar direktion på sex personer (fem män och en kvinna). Direktionen är ett slutet och hemlighetsfullt sällskap stationerat i Frankfurt, dess politik är asocialt inspirerad, dock grundlagsbestämd i Maastrichtfördraget.

Folkomröstning genomförs när politikerna anser sig tvingade att höra folkets röst. I vissa EU-länder genomförs folkomröstningar i samma fråga flera gånger om, så att folket får en reell chans att rösta rätt till slut.

Gubbväldet eller patriarkatet ligger som ett vått täcke över hela EU-området. Den monetära unionen är en förstärkning av gubbväldet. Innehavare av y-kromosomer är tack vare sitt kön garanterade makt och inflytande beroende på att män könskvoterar män.

Ill: Birgitta Tunovic

Y-kromosomen har sin naturliga plats i EU-arbetet. Ingen verkligt betydande man har väl varit kvinna?

Hållfasthetsläran lär stå på vetenskaplig grund, vilket inte kan sägas om EMU-projektet eller som Hans Lindqvist (c) uttrycker det: "Om tolv personer är ute på tunn is blir det väl inte bättre av att Göran Persson går ut på den."

Inflationen ska vara låg i EMU. Detta bärande koncept tar varken hänsyn till sysselsättningsmål eller för människor andra livsviktiga omständigheter som en bra, fungerande sjukvård, omsorg och skola. Låg inflation har ett högt pris, vilket framför allt kvinnorna får betala genom bl a låga löner.

Jämställdhet i EMU-tappning innebär underförstått att kvinnans plats är vid spisen. Denna osynliga röda tråd genomsyrar hela EU/EMU-området. Jfr med gubbvälde.

Konvergera betyder att närma sig varandra, vilket kan låta både fint och vackert. Men konvergenskraven till EMU har för Sveriges del inneburit stora nedskärningar i den offentliga sektorn, utförsäljningar och privatiseringar. Vårproppen 2003, som slår mot sjuka och arbetslösa, ingår i denna anpassning.

Levnadsstandard är helt beroende på var du är född och bor, vilken utbildning och kön du har mm. Att födas med silversked i mun är onekligen ett plus, liksom ett jobb inom EU-byråkratin. Ett väl tilltagen fallskärm förvärrar inte saken.

Monetarismen, den styrande ekonomiska politiken för ECB, riktar sig mot vanligt folk. Makten över den ekonomiska politiken överlämnas till s k experter, oätkomliga för politiska beslut. En viktig beståndsdel i monetarismen är den naturliga arbetslösheten. Följaktligen är miljoner och åter miljoner helt naturligt arbetslösa inom EMU-området. Att avskaffa arbetslösheten ingår inte i den ekonomiska politiken.

la EMU-guide

Nationalekonomer är vår tids prästerskap. Det är företrädelsevis män som gör trosvisa utsagor om ditt och datt. Nationalekonomer styrs av rykten, gissningar, ett blött finger (tänk på IT-boomen) och hägrande optioner. Ja-sidans spådomar om EMU är i klass med räknenissarnas vittnesbörd om kapitalismens förträfflighet.

Osynliga handen uppfanns av Adam Smith. Den oreglerade osynliga handen ställer allt till rätta på marknaden. I Sverige företräds den framför allt av reklambyrån Svenskt Näringsliv och dess ja-sägare inom den politiska nomenklaturen.

Privatisering och utförsäljning av statliga och kommunala bolag (folkets egendom) ingår i EMU-anpassningen. Snart kan det bli så att du blir omplåstrad på Systembolaget när du skadat dig i jakten på en brevlåda. Om Systembolaget dessutom tillhandahåller diverse medikamenter så kan Apoteket inskränka på öppethållandet till några timmar om dagen.

Quasiintellektuellt skitprat och pösmunkeri står högt i kurs i EMU-debatten: "Jag måste säga att alla vackra argument i EMU-frågan tillhör jasidan." Ja-sägaren Göran Persson, Dagens Industri 030408

Rörlighet för de fyra friheterna: kapital, människor, varor och tjänster är grundläggande för EU. De rörliga friheterna är lika starka som FNs deklaration om de mänskliga rättigheterna. Emellertid minskar rörligheten för den som är flykting eller har för lite kapital. På ett område har dock rörligheten ökat starkt, det gäller traf-

ficking. Även vallfärderna (mutresorna) till Bryssel har en konstant uppåtgående trend.

Shopoholics lägger sig platt på konsumismens altare och sjunger dess lov: "För en shopoholic som jag, så är det naturligtvis fantastiskt att kunna shoppa sig Europa runt med en och samma valuta." Ja-sägaren Pernilla Wahlgren, AB 030218.

Tillväxtapostlarna, mestadels män, finns i regeringskansliet, bankpalatsen, företagens styrelserum och tankesmedjan Timbro. Faktum är att om en ja-sägare går ut på gatan och blir överkörd så ökar tillväxten. Bra eller dåligt – döm själv!

Ufon förknippas vanligtvis med flygande tefat. Men även politiken har begåvats med sina Ufon; män som gärna vill bestämma över andra människors öden: "Jag vet knappt själv vad det är för skillnad på valutaunionens tredje steg och andra steg och så vidare och centralbank och sånt där." Ja-sägaren Lars Leijonborg, P1 Morgon 030312

Villrådig inför framtiden? Varför inte titta i reklambyrån Svenskt Näringslivs kristallkula? Där flyter gubbar och kapital fritt fram och tillbaka i nattväktarstaten utan skyddsnät, nämligen Europas Förenta Stater. Den monotont mässande mannen vid kristallkulan sägs vara arbeidskraftsinvandrad från Tyskland. Se även rörlighet.

Wim Duisenberg, överkucku i ECB fram till årsskiftet, har myntat sentensen: "En marknad, en valuta, en lag", vilket bör ge honom Nobels ekonomipris.

Xenofobi är ett fint ord för främlingsrädsla. Xenofobin är inbyggd i EU/EMU. Stängda gränser och murar mot tredje världen är ett uttryck för detta. Friheten och rörligheten har sitt pris.

Yxskaff. Goddag yxskaff passar bra in på ja-sägare som förlorat alla sinnen i tron på det nya himmelriket.

Zaida Hagman. Still going strong. Gedigen nej-sägare av bästa årgång.

Ängervecka finns inte i EMU – det finns ingen utträdesparagraf. Inte heller finns det någon ordentlig varudeklaration av EMU. För att vara på den säkra sidan är det bäst att rösta ett feministiskt nej.

Äganderätten står över människorätten i EMU. Vad är människan mot ett fördrag? Som drömspår i den flyende vindens virvlar...

Överskottsmål för riksdagen handlar om att pressa utgifterna under utgiftstaket. Överskottet drabbar, sjuka, arbetslösa och utsatta grupper. Överskotten, utgiftstaket och balanserade kommunala budgetar, dessa frivilliga tagelskjortor, har fått beröm av EU-kommissionen och ECB-rådet i Frankfurt.

Sammanställningen är gjord av
Britt-Marie Olander

EMU hotar den svens

Jag känner mig onekligen stolt när kvinnor från andra länder med avund i rösten pratar om det jämställda Sverige, samtidigt som det är lite genant. Jag vet ju att vi har långt kvar till verklig jämställdhet, till exempel när det gäller kvinnolönerna. Å andra sidan lever jag och andra svenska kvinnor självständiga liv som många av våra utländska kamrater bara kan drömma om.

Vi har mycket att tacka våra politiskt engagerade mödrar för, de som under 1930- och 40-talen var med och lade grunden till det svenska folkhemmet. De som insåg hur viktigt det är att varje vuxen människa kan försörja sig själv. Detta är en förutsättning för jämställdhet. Utan egen inkomst är kvinnor helt beroende av sina män för sitt uppehälle. Men det räcker inte att kvinnor har rätt till arbete. Det behövs en väl utbyggd offentlig sektor, som erbjuder såväl jobb som service i form av barn- och äldreomsorg och sjukvård. Och som betalas solidariskt av oss alla genom skatter och avgifter.

Obetalt vårdarbete

EMU kräver att den ekonomiska politiken i alla länder i EU samordnas, och eftersom EMU är ett utpräglat högerprojekt, betyder samordningen att man förordar låga skatter och privata lösningar. Detta drabbar naturligtvis den offentliga sektorn. Vi vet att Tyskland försöker leva upp till ECBs (Europeiska Centralbanken) krav genom att för-

sämra arbetsrätten, a-kassan och sjukvården. I England, som har gratis sjukvård, hotas denna. Ett skrämmande framtidsperspektiv om hur det kan gå om ECB i Frankfurt ska få bestämma hur vi ska ha det!

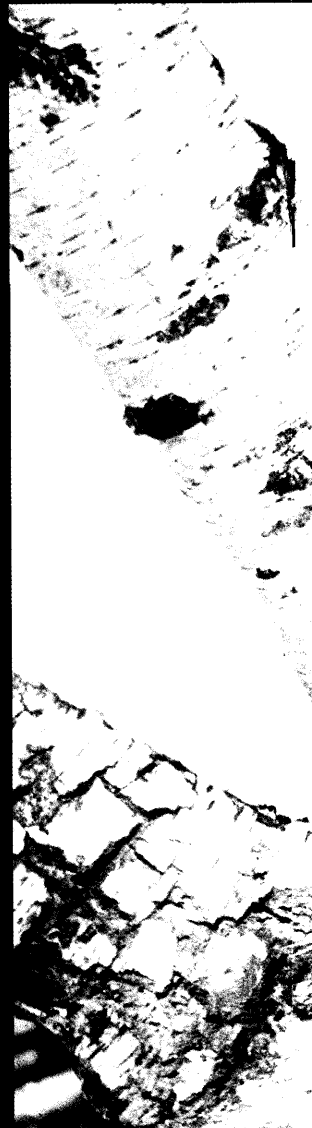
Den svenska välfärdspolitiken är unik. Här får kvinnor betalt för vårdarbete, som i de flesta andra EU-länder till stor del utförs gratis.

Kvinnornas situation i EU är ofta sådan att det är svårt att kombinera barn med arbete utanför hemmet. I Tyskland serveras till exempel inte mat i skolan, så mamma måste vara hemma och laga lunch mitt på dagen. I Frankrike är det satt i system att varuhusen anlitar kvinnor som inte får fast anställning. De måste sitta hemma och vänta på besked om de behövs som vikarier idag. De som har gamla föräldrar får själva ta hand om dem – om de inte har råd att anlita privata vårdhem.

I Sverige är det väl knappast någon som ens tänker på hur vanligt det är med kvinnor som uttalar sig i TV, som experter eller kommentatorer, men i EU ser man knappt annat än kostymklädde gubbar på skärmen. För att inte snacka om de politiska församlingarna, både de nationella och EUs olika styrelser och utskott.

En försämring är redan på gång

Fortfarande hävdar Sverige principerna för den svenska välfärdsmodellen, men den har försämrats efter inträdet i EU. Stora neddragningar har ägt rum inom den offentliga sektorn, med stora sjuktal bland den överarbetade vårdpersonalen som resultat. Ett annat exempel är raserandet av vår solidariska alkoholpolitik. Nu leder den ökade tillgången till vin och sprit till att ungdomar, och inte minst unga tjejer,

dricker mycket mer. Mer att bli alkoholist innebär av olyckor för hället.

Trots allt har Sverige situation än EU-området ekonomisk och socialt lägst andel fattiga, en hög sysselsättning kvinnor. Därför gäller går värna om vår relat

Sexualpolitiken

Nu har Polen röstat ja, inte Polen att kor nu kallas Europa (tro hit sedan hedenhös),

Aase Bang

ska välfärdsmodellen

Många av dem kommer, med allt vad det innebär för dem själva och samhället, till en bättre situation idag än vad gällde tidigare, både vad gäller ekonomisk utveckling. Vi har en hög utbildningsnivå och en hög levnadsnivå – både för män och kvinnor. Det är så långt det har kommit i den relativa självständigheten.

...ja till EU. Jag missunnas inte med i det som har hänt i landet, trots att landet har hört av sig till EU, men jag tror tyvärr

inte att det kommer att befrämja jämställdheten i unionen.

På sextioalet var det inte ovanligt att svenska kvinnor reste till Polen för att få abort, eftersom det var förbjudet här fram till 1974 (med vissa undantag). Men när det kommunistiska styret föll, fick den katolska kyrkan tillbaka sin makt. Jag målar kanske fan på väggen, men man kan faktiskt tänka sig ett skräckscenario där Polen, Spanien och Irland trumfar igenom restriktiva abortlagar i hela unionen. (Konstigt nog är det bara dödande av foster som ska förhindras. Dessa länder ställde sig som bekant bakom USAs krig mot Irak. När det gäller att bomba ihjäl levande barn har de inga betänkligheter).

När jag skriver detta hör jag på radion att en moderat riksdagsman föreslår att vi ska inrätta statliga bordeller i Sverige, som i vissa EU-länder med deras stora förståelse för prostitution. Han tror att det ska leda till minskad kriminalitet. All erfarenhet visar dock att så inte är fallet. Vår EU-parlamentariker Marianne Eriksson för en ojämn kamp mot prostitution och trafficking. När hon föreslog att prostitution borde förbjudas, möttes hon av gapskratt i parlamentet. En förnedrande kvinnosyn är alltför vanligt i EU.

Vi har visioner om ett annat Europa, ett jämställt och demokratiskt Europa där jämställdheten värnas och förverkligas.

Aase Bang

Drude Dahlerup

Danmark röstade

Vid den danska folkomröstningen om EMU den 28 september 2000 blev det som bekant ett nej. 53,2 procent röstade Nej. Att följa den svenska EMU-debatten inför folkomröstningen den 14 september är som en déjà vu-upplevelse.

Det finns många likheter mellan den danska och den svenska debatten. I båda länderna finns en betydande skillnad på inställningen i Folketinget och Riksdagen å ena sidan, och befolkningen å den andra, där skepsisen inför EMU är långt mer utbredd. Detta beror bland annat på att de båda grannländernas största partier med framgång har undanhållit EU-frågor från den politiska dagordningen i samband med parlamentsvalen. De senaste valen har handlat

"Ett flertal av danskarna röstade nej till EMU och euron vid folkomröstningen den 28 september 2000, även om, den större delen av etablissemangen stod på ja-sidan."

om skola, vård och omsorg, något som egentligen primärt är kommunala frågor. Utrikes- och säkerhetspolitik har nästintill försvunnit som valfrågor, vilket hänger samman med EU: s strävan att tala med en röst i förhållande till omvärlden. Detta har inneburit att den nordiska rösten, som tidigare vunnit respekt i frågor om nedrustning, miljö- och utlandspolitik, inte längre gör sig hörd i världssamfundet. Detta är beklagligt.

Ett flertal av danskarna röstade nej till EMU och euron vid folkomröstningen den 28 september 2000, även om, den större delen av etablissemangen stod på ja-sidan. Regeringen använde utan blygsamhet statsmakten och skattebetalarnas pengar i ja-kampanjen.

Fler skeptiska kvinnor

Om enbart männen hade haft röst rätt i Danmark år 2000, skulle Danmark i dag ha gett upp kronan! Det är ett gemensamt mönster i Danmark och Sverige, att kvinnorna är betydligt mer EMU-skeptiska än männen. Enligt Gallups vallokalsundersökning syntes en markant skillnad mellan kvinnornas och männens röstbeteende:

Den danska folkomröstningen om EMU, september 2000

	Kvinnor	Män
Röstade ja	40 %	56 %
Röstade nej	60 %	44 %

Den dåvarande danska utrikesministern, Niels Helveg Petersen, hamnade i blåsväder då han försökte förklara detta markanta "gendergap" med att kvinnorna, till skillnad från männen, inte arbetar inom exportindustrin. Underförstått innebar detta att alla dessa kvinnor inom vård och omsorg inte riktigt hade förmåga att

förstå sig på internationella frågor. Nej-sidan påpekade då att kvinnornas större motstånd istället kunde ses som fullständigt förnuftigt och rationellt eftersom EMU, enligt Nej-sidan, med sin monetära politik riskerar att leda till nedskärningar och arbetslöshet vid krissituationer. Generellt ses en "amerikanisering" av den europeiska arbetsmarknaden och denna tendens kommer att förstärkas med euron.

Lojaliteten i Bryssel

Dagen efter det danska "Nej", åkte en av Ja-sidans fanbärare, ekonomiminister, Marianne Jelved, på finansministermöte i Bryssel. "Det var den värsta dagen i mitt liv", menade ekonomiministern. På finansministermötet förklarade hon att hon hellre hade sett fram till att kunde meddela

Den danska ekonomiministern Marianne Jelved, tröstades i Bryssel efter nederlaget i folkomröstningen.

nej till EMU år 2000

**" Idag enas alla om att de
dystra förutsägelserna var
ren propaganda. Det gick
strålande för dansk ekonomi
efter detta nej. "**

att Danmark nu var med. Hon fick tröst av de andra ländernas finansministrar. Dessa scener väckte förvåning i Danmark. De var ganska illustrativa eftersom de visade att finansministerns lojalitet låg i Bryssel, hos hennes ministerkollegor. Samtidigt hade hon inte mer än förakt till övers för de väljare som ändå utgjorde hennes demokratiska underlag och vilka hon förväntades representera.

Från ekonomiska till politiska argument

Ett uttalande från de tre så kallade ekonomiska vise männen, som är en oberoende instans bestående av professorer i ekonomi och som fungerar som rådgivare åt regeringen i Danmark, fick stor betydelse för den danska debatten. I en utredning drog de vise männen slutsatsen att "de rent ekonomiska konsekvenserna av ett medlemskap är små och osäkra". Detta gav nej-sidan vind i seglen ef-

tersom nej-kampanjen lade störst vikt vid de politiska argumenten: att EMU är ett led i EU:s utveckling mot en sorts statsbildning, något som öppet erkänns av federalisterna i Europa, men som förnekas av ja-sidan i de nordiska länderna.

Opinionsundersökningar efter folkomröstningen visade också att huvudargumentet bland dem som röstade nej var att de inte önskade ytterligare politisk integration inom EU, utan ville bevara den nationella självbestämmanderätten.

Enligt min mening kan man med gott samvete rösta ja om man vill stödja idén om ett Europas Förenade Stater. Är man mot denna utveckling kan man däremot med trygghet rösta nej.

Skrämseltaktik

De danska väljarna blev vid ett flertal tillfällen hotade, men höll likväl fast vid sitt motstånd. 14 dagar innan folkomröstningen lade regeringen fram en "utredning" som förutspådde en tioprocentig devalvering om resultatet skulle bli nej. Detta illustrerades och presenterades i diagram på TV: om ni röstar nej kommer exempelvis en LO-arbetarfamilj med två barn och lägenhet gå miste om 13 800 kronor om året! Att detta var helt grundlöst har tiden sedan

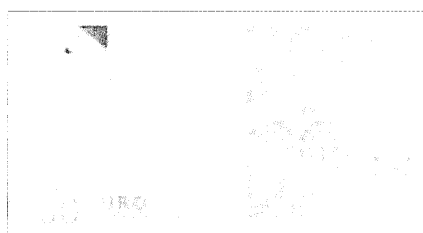
folkomröstningen visat. Det blev naturligtvis ingen devalvering. Ränteskillnaden i förhållande till Tyskland blev mindre, inte större. Idag enas alla om att de dystra förutsägelserna var ren propaganda. Det gick strålande för dansk ekonomi efter detta nej.

Denna danska skrämseltaktik påminner om Svenskt Näringslivs nya strategi, som säger att ett ja till EMU kommer att leda till exempelvis 3 500 nya jobb i Blekinge. Göran Persson talar om motsvarande 100 000 nya jobb.

Det är möjligt att den svenska jakampanjen har lärt sig av den danska ja-sidans misstag. Lägg märke till att budskapet inte handlar om vilka olyckor ett nej skulle föra med sig. Den svenska pressen är mer på sin vakt än den danska var vad gäller dessa spöken. I stället har man vänt det till ett positivt budskap, som en julklapp till det svenska folket om det blir ett ja. Men budskapet är likväl lika oseriöst.

Drude Dahlerup

Drude Dahlerup är professor i statsvetenskap vid Stockholms Universitet. Drude Dahlerup var frontfigur i danska folkomröstningen om EMU.

Euro – inget för danskarna!

BOKRECENSIONER

Kenneth Hermele (red)
*Allt du inte vill veta om
EMU om du tänkt rösta ja*
Ordfront

KOMMER FOLKOMRÖSTNINGEN OM EMU väcka lika starka känslor som frågan om EU? Hittills har framförallt den breda uppslutningen till ett nej förvånat. Att så många inom näringslivet öppet argumenterar mot ett medlemskap och nu senast moderata riksdagsledamoten och ekonomen Ann-Marie Pahlsson, som av konstitutionella orsaker inte kan ställa sig bakom ett medlemskap.

Argumenten tycks fin-

nas hos nej-sidan och många av dem kan du finna i *Allt du inte vill veta om EMU om du tänkt rösta ja*.

Medarbetarna har olika perspektiv; Kenneth Hermele är ekonom, Kerstin Jacobsson sociolog, Stefan Carlén från Handelsanställdas förbund, Annika Cullberg anställd hos vänsterpartiet tar upp genusperspektiv, Tor Nitzelius arbetsrättsjurist, Stefan de Vylder, nationalekonom, Göran Hemberg, demokratiakademin och slutligen Göran Greider, chefredaktör för Dalademokraten.

En av de viktigaste aspekterna som förklaras är hur lönebildningen och kollektivavtalen påverkas. Med få ord: när möjligheten att använda valuta och penningpolitik försvinner sker anpassning till ekonomiska chocker enbart genom arbetslöshet eller lönesänk-

ningar. I boken finns sammanhanget grundligt analyserat.

Det jag uppskattar med den här debattboken är att de flesta artikelförfattarna tillåtit sig att vara nyanserade. Det är många frågor som inte har så självklara svar och det redovisas också i boken, alltså en nyanserad och välunderbyggd bild för de som tänkt rösta nej i folkomröstningen.

Caroline Runesdotter

Nils Lundgren
*Europa Ja. Euro Nej
De bästa argumenten
mot EMU*
Fischer & Co

NILS LUNDGREN, TIDIGARE chefsekonom på Nordea. Nils Lundgren är en av de många representanter från Näringslivet som tagit ställning mot EMU - och detta utan att vara EU-motståndare.

Denna bok kom ut i år och är en genomgång av Jassidans vanligaste argument, såväl politiska som

ekonomiska. Dessutom finns ett kapitel med fördjupning och förklaring av samhällsekonomiska aspekter, finanspolitik och penningpolitik.

Ibland är det skönt med någon som rätt och slätt går igenom argument efter argument och talar om att så här är det, därför ska du rösta nej.

En del argument är ju så otroligt märkliga att det kan vara skönt att kunna avfärda dem snabbt för att sedan gå in på de viktigare frågorna.

För vad sägs om argumentet att EMU behövs för freden i Europa. Jag har redan stött på det ett par gånger, och blir lika förvånad varje gång.

Nils Lundgren börjar med att påpeka att flertalet väpnade konflikter nuförtiden äger rum inom unioner med gemensam valuta för att sedan visa hur liten roll den gemensamma valutan har för freden.

Det är märkligt att de flesta argumenten för EMU inte är ekonomiska och är inte eller sakargument, därför förstår jag att bokens avslutande fördjupningsdel behövdes för att helt enkelt få in lite sakargument i debatten. Här går Nils Lundgren igenom samhällsekonomisk balans, finanspolitik och relationen till penningpolitik och samhällsekonomiska effekter av valutaunionen.

Caroline Runesdotter

På *Nej till EU/EMU:s* hemsida finns en hel del material om EU/EMU frågan. Här finns frågor och svar, artiklar, nyhetsbrev, Kritiska EU-fakta, länkar till en rad nej-organisationer mm.

www.nejtillemu.se

Eller ring: 031 - 701 01 77

EMU - självständighet eller inordning? Studiebok för arbetarrörelsen av Stefan Carlén, förbundsekonom på Handels.

Boken finns att köpa för 30 kr plus porto via www.socialdemokratermotemu.nu eller ring 08 - 411 13 01

KRONA ELLER EURO?

Torsten Sverenius

Experternas argument för
och emot EMU

Torsten Sverenius
Krona Eller Euro?
Fischer & Co

KRONA ELLER EURO kom ut första gången 2001, men är nu försedd med en uppdaterad inledning. Den är uppbyggd kring samtal, eller kanske snarare intervjuer som Sverenius genomfört med 12 experter, jämnt fördelade mellan ja och nej-sidan.

Med så skilda experter som Lars Calmfors professor i internationell ekonomi, dessutom den som ledde EMU-utredningen, Nils Lundgren, tidigare chefsekonom på Merita-Nordbanken, Hans Tson Söderström VD för Studieförbundet Näringsliv och Samhälle, Margit Gennser, riksdagsledamot för moderaterna och mot EMU, Sandro Scocco, LO-ekonom. Här får vi verkligen EMU ur alla tänkbara perspektiv presenterad i samtalsform i sansade och reflekterande samtal av personer som är väl insatta i EMU-problematiken.

Hälften är för och hälften är mot, men utan att någon verkar tvärsäker, tvärtom det är resonerande samtal som förs.

För den som har gott om

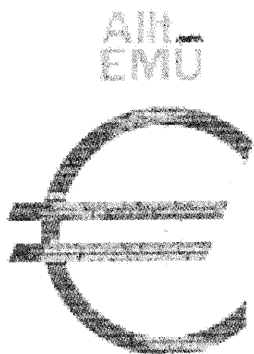
BOKRECENSIONER

tid och verkligen vill tränga in i alla sidor av EMU så är detta den perfekta boken.

Det är skönt att kunna läsa en text som är så fri från de vanligaste frågeställningarna och håller en så reflekterande ton. Såväl förespråkarna som motståndarna problematiserar sitt egna ställningstaganden.

Det är väldigt mycket ekonomi, och det hör ju naturligtvis ihop med EMU-frågan, men jag känner att det är väldigt mycket frågor som jag tidigare bara hade dimmiga begrepp om tidigare, som nu självklart måste vägas in i argumenten.

Caroline Runesdotter

Martin Ådahl, Jörgen Eklund
Allt om EMU
SNS förlag

DEN HÄR BOKEN har verkligen ambitionen att berätta allt om EMU och inte bara om EMU utan även om historiska försök till valutasamarbete och inte minst

EMU:s historia. Vidare får vi veta hur euron fick sitt namn och sitt utseende, bankomaternas omställning och prisstegringar i samband med eurons införande osv. Varenda ledamot i styrelsen för Europeiska Centralbanken blir utförligt presenterade, liksom profiler i den svenska EMU-debatten.

Det finns gott om tabeller, foton och illustrationer som förtydligar innehållet. Måste säga att i början känns mycket av informationen överflödigt, men längre fram i boken finns det visserligen hela tiden strikt sakligt vägande för och emot, men ändå klagörande resonemang kring centralbankens ställning och de politiska motiven bakom EMU.

Författarna Martin Ådahl och Jörgen Eklund har båda arbetat på Finanstidningen. Eklund är dessutom rådgivare till Riks banksledningen, vilket kanske bör ge en viss tyngd.

Allt om EMU är framförallt en bok som vill gå igenom alla förhållanden som rör EMU, förklara varför man kan se det på ena och andra sättet, utan att själva låta något ställningstagande lysa igenom.

En sån här bok kan vara bra om man vill veta allt och behöver kunna namn och årtal, och besitta en stor del detaljkunskap i EMU-frågan.

Caroline Runesdotter

Frågor och svar om EMU

DETTA ÄR EN liten broschyr som tillhör Folkrörelsen mot EU:s

kampanjmaterial. Den 24-sidiga broschyren går att ladda ner via internet som pdf-fil.

På få sidor lyckas man faktiskt få med de flesta aspekter på EMU och även avslutningsvis de eventuella fördelar som EMU skulle innebära.

För att vara kampanjmaterial är detta beundransvärt sakligt och utan överdrifter.

Genomgående är Nej-sidans argumentation svårare att ta till sig, eftersom de väljer att ta upp frågorna i hela sin komplexitet, medan ja-sidan förfaller till att i hög grad röra sig om lättköpta argument som mer i plånboken, lägre räntor, lättare att resa mm.

Det är inte helt lätt att sätta sig in i valutapolitik, hur växelkurspolitik påverkar konjunkturer och arbetslöshet. Eller hur inflation och sysselsättning hänger ihop.

En eloge till nej-sidan som inte viker från ambitionen att förklara detta för allmänheten!

Frågor och svar om EMU är med sina innehållsrika 26 sidor kanske det snabbaste sättet att greppa huvudfrågorna inför valet.

Caroline Runesdotter

EMU koncentrerar makten och kontrollen inom EU

EMU är en fråga om makt. EMU är konstruerat så att valutaunionen bidrar till att koncentrera makten och kontrollen inom EU, alltså ett sätt att stärka EU. I ja-sidans argument snuddar man vid den sidan av EMU när man mycket påpassligt i samband med Irakkriget drog fram att EMU skulle kunna bidra till att EU blir en mot-

vikt till USA. Men frågan är om vi vill ha ytterligare en supermakt, en stormakt som möter våld med våld. En stormakt som dessutom är beredd att tillgripa våld som nu senast i Irakkriget, som Storbritannien, Danmark och blivande medlemmen Polen gjorde. Det är frågor vi måste ställa oss, för EMU innebär en fördjupning av EU.

Med all säkerhet leder EMU-medlemskap till en evig begränsning av demokratin, skriver Carl Tham i en debattartikel i DN i juni. Med säkerhet, eftersom själva meningen med valutaunionen är att stärka marknadskrafterna. Och vad kan det betyda att med bankdirektörers terminologi skapa ekonomisk samhällsdisciplin och hälsosam begränsning av välfärdspolitik – jo just, det kan skapa sociala och politiska spänningar

EMU - ett fredsprojekt?

Ett annat argument är att gemensam valuta i sig är ett fredsprojekt. Är det

någon som på allvar befarar ett krig mellan Tyskland och Frankrike idag? Historiskt är detta inget argument som håller för närmare granskning.

Hur många krig har inte funnits inom samma valutaområde? Däremot kan växande klyftor och regional ojämlikhet bädda för instabilitet. Eftersom ekonomin uppvisar stora regionala olikheter inom EU är det fullt rimligt att anta att länder, eller regioner kan drabbas av utslagna industrier och omfattande arbetslöshet.

– Vi kommer med hög och klar stämma tala om att euron är en del av visionen om ett fredligt och enat Europa, säger **Marit Paulsen**, Vision Europa.

Vad skapar det för tilltro till unionsprojektet och sammanhållningen när samtidigt möjligheterna att komma till rätta med obalanserna har tagits bort?

EMU handlar om makt

EMU handlar om makt, och det är framförallt en makt där de starkaste inom EU har mest att säga till om, Frankrike och Tyskland. Officiellt ska Europeiska Centralbanken inte ha nationella band, men om det nu var så, varför skulle Frankrike slåss så hårt för att ECBs chef ska vara fransman? I själva verket handlar det om att få makt över hela Europa.

Bernhard Connolly har arbetat för EU-kommissionen i nära 20 år, han

har dessutom under sex år varit chef för den avdelning som ansvarat för valutasamarbetet inom Europa. I sin bok *The rotten heart of Europe – the dirty war for Europes money* (1995) avslöjar han det maktspel som finns bakom valutasamarbetet och klarlägger att det handlar om är makt och politik, inte om rationellt ekonomiskt tänkande. När boken publicerades fick Connolly sparken från EU-kommissionen.

Vad är det då som gjorde Connollys bok så farlig. Ja, dels skrev han utifrån en position med unika insikter i problemet, dessutom var han en ansedd ekonom, men än viktigare är att han avslöjar att samarbetet kring EMU inte är vad det utger sig för att vara.

På ytan ska EMU framstå som ett valutasamarbete som bygger på en europeisk enighet, men det som tonar fram i Connollys bok är snarare motsatsen; en arena för nationella intressen, där det är de två stora länderna Tyskland och Frankrike slåss om godbitarna.

Dolda dagordningar i EU

Connolly talar om dolda dagordningar som visserligen finns överallt, men i betydligt högre grad inom Europeiska Unionen. Det är mellan valperioderna som politikerna närmar sig sanningen och i detta fall är det ambitionen att skapa ett Europas Föränta Staterna och valutaunionen skulle innebära ett oåterkalleligt steg i den

Caroline Runesdotter

riktningen. Ändå vänder sig Connally mot talet om oåterkallelighet. Nationella intressen och politiska maktsträvanden dominerar och Connally, som inte är emot europeiskt samarbete, ser i valutaunionen ett potentiellt hot mot just samarbetet: valutaunionen svetsar inte samman länderna, utan det finns en betydande risk att den blir en arena för nationell rivalitet.

Målet är Europas Förenta stater

Det handlar alltså om politik och inte om ekonomi. När det gäller ekonomi, saknas ekonomisk rationalitet i EMU. Såväl makten som de största motsättningarna finns hos de två starkaste länderna, Tyskland och Frankrike. Valutasamarbetet är avsett att utgöra ett oåterkalleligt steg mot unionens slutgiltiga steg; en politisk union i Europa.

Redan hos en av EUs ursprungsarkitekter Jean Monnet fanns föreställningen om att en sammanslutning av Europas tidigare fientliga stater inte skulle kunna uppnås inom ramarna för ekonomisk demokrati, utan förutsatte att makt fördes över till institutioner utanför demokratisk insyn och kontroll. Europeiska Centralbanken är en sådan institution.

Arbetslösa blir flexibla

Inom EMU finns inga anpassningsmekanismer för regionala obalanser. Länder i ekonomisk kris liksom länder med överhettad ekonomi ska omfattas av samma ekonomiska politik. Eftersom valutan inte är flexibel inom EMU-området så tvingas istället arbetsmarknaden att bli det.

En flexibel arbetsmarknad innebär arbetslösa, vilket i sin tur påverkar lönesättning och arbetsvillkor som blir också flexibla.

Blir det ett samhälle för fred, samarbete och utveckling – eller vad är det för framtidsscenario ett sådant unionsbygge bär med sig?

Caroline Runesdotter

Perssons Canossa-vandring

– När den finske skogsarbetaren med glädje tar och får ett jobb i en fransk vingård, då fungerar EMU.

Dagens Politik 960509

☆

– Jag vill inte ha en federativ utveckling. Svenska folket har inte gått med i en federation. EMU kan mycket väl komma att kräva en europeisk finanspolitik.

Veckans Affärer 971020

☆

– Vi har bara två möjligheter. 'Ja, vi vill gå med nu eller 'Ja, vi vill gå med senare'

Financial Times 991115

☆

– Kamrater! Antar vi yrkandena om att ställa krav på kamp mot arbetslösheten och demokratisering så kan vi inte säga ja till EMU och beslutet vi nyss fattat måste rivas upp.

s-kongressen mars 2000

☆

– Den som inte är med blir marginaliserad.

Göteborgs-Posten 030521

Birgitta Dahl, f d talman i riksdagen:

– Jag tror inte att vi har något att tjäna ekonomiskt på ett EMU-medlemskap. Tvärtom så riskerar vi att dras med i misskötta stora ekonomiers fall."

Ministerpost till Nalin Pekgul?

Strax innan folkomröstningen om EU bytte Kommunalns ordförande Lillemor Arvidsson sida och berättade att hon tänkte rösta ja till medlemskap i unionen. Detta bidrog säkert till att ja-sidan fick en knapp majoritet i omröstningen. Hux flux blev hon landshövding på Gotland.

När Nalin Pekgul väl hade valts till ordförande i Socialdemokratiska kvinnoförbundet, gick hon ut i en artikel i Expressen där hon sa att hon hade haft fel om EMU. Tidigare med i S mot EMU hade hon tänkt om och tänkte rösta ja.

Vad blir belöningen denna gång? En ministerpost?

Aase Bang

Det går bra för Sverige utanför EMU!

–Vi skall fortsätta att behålla makten över penningpolitiken i Sverige. Det har gått bra för vårt land tack vare att vi valt att stå utanför Euro-området, säger vice statsminister **Margareta Winberg.**

KALENDARIUM

Nej till EMU, Göteborgsregionen

Heurlins plats 11, tel: 82 13 46 • hemsida: nejtillemu.org

Måndag 18 augusti

19.00 - 21.00 Kampanjmöte Nej till EMU i Brunnsparken

Tisdag 19 augusti

19.00 - 21.00 EMU-debatt Lars Ohly (v) & Lisbeth Grönfeldt Bergman (m) Dubliners rest arr: v + m

Tisdag 19 augusti

17.00 Arbetsmöte, Viktoriahuset, SKV-arr

Fredag 24 augusti

17.00 Appellmöte, utanför Viktoriahuset, Linnégatan, SKV-arr

Torsdag 28 augusti

Schyman - Sahlin-debatt, se annons

Lördag 6 september

Demonstration mot EMU: Samling Järntorget, Landsvägs-
gatan, Linnégatan kl 11.00. Avmarsch till Götaplatsen kl
12.00-12.30. Möte kl 13.00. Talare: Ingela Mårtensson, ordf
Nej till EU, Jonas Sjöstedt, EU-parlamentsledamot (v).

Artistgala på Götaplatsen kl 14.00 -16.00.

arr: Nej till EMU/Göteborgsregionen

Söndag 7 september

Fredsloppet Slottskogen kl 13.00 arr: Proletären FF

Söndag 14 september

Valdag - valsedelsutdelning

Valvaka, preliminärt Vågen, Folkets hus

För mer info se www.nejtillemu.org eller annonsering i lo-
kalpressen

EMU-café på Hagabion

Känn dig hjärtans välkommen till Hagabions café, Linné-
gatan 21, för att diskutera EMU.

Speciellt kommer vi att diskutera anhängarnas senaste
argument och hur vi bemöter dem, och våra egna bästa ar-
gument.

Varje fredag kväll kl 19.00. Till och med 12 september

*"EMU har liknats vid en tryckkokare utan säkerhetsventiler.
Institutioner och regler på arbetsmarknaden exempelvis de
fackliga organisationernas makt ska kokas mjuka eller till
mos. Därmed är fältet fritt för marknadens herravälde, och,
tänker man sig, ökad tillväxt."*

Carl Tham, svensk ambassadör i Tyskland, Aftonbla-
det 991102

EMU och jämställdheten

**Förlorar eller vinner
kvinnorna på EMU?**

**Gudrun
Schyman**

Mona Sahlin

**torsdag 28 augusti
kl 18.00**

**Asperösalen, Folkets Hus Järn-
torget (Gbg)**

arr: SKV och s-kvinnor, Gbg

Jobba aktivt i valkampanjen?

Det behövs flygbladsutdelare,
valstugepassare, valsedelsutdelare mm.

Vi finns i vår lokal i Viktoriahuset på Linné-
gatan 21 b.

Det går också bra att ringa till SKV och
meddela sitt intresse tel: 031-14 40 28

Kom med i kampen mot EMU!

*Välkommen till oss på Linnégatan och hämta
SKV-material för vidare spridning!*

Förbarma er över Adelsohn

Kan ingen förbarma sig över Ulf Adelsohn?
Stackars människa! Tvingas bo i ett litet ynka
land i utkanten av Europa. Inte nog med det;
omgiven av en hord bidragstagande männis-
kor måste han varje månad lyfta en rejäl lön,
betald av skattemedel. Vilket öde!

Kan ingen skriva ut lite Europium. Det lär
vara lugnande för folk som hamnat på fel plats
här i livet.

Lena Gretasdotter, Berga

Svenska Kvinnors Vänsterförbund

SKV är partipolitiskt obundet och verkar för ett demokratiskt samhälle med en ekonomi som inte bygger på profit utan på människors behov, ett samhälle fritt från alla former av förtryck.

Förbundets målsättning är:

- att verka för jämställdhet mellan kvinnor och män och för ett rättvist samhälle där alla har ett meningsfullt arbete,
- att verka för ett samhälle där alla barn är trygga och har lika värde, oavsett föräldrarnas ekonomiska situation, etniska tillhörighet eller nationalitet,
- att verka för fred, allt framtidsarbets grundval,
- att verka för skydd av vår egen och framtida generationers livsmiljö,
- att verka för solidaritet mellan folken, särskilt solidaritet med kvinnor, som i regel är hårdast drabbade av förtryck och exploatering,
- att bekämpa all kommersiell exploatering av såväl vuxna som barn.

SKV har i korthet följande historia:

År 1914 bildades Föreningen Frisinnade Kvinnor under parollen "Mot krigspsykos, för demokrati och kvinnors likställighet". År 1931 utvidgades förbundet så att samarbete blev möjligt med alla kvinnor som önskade en samhällsutveckling i vänsterriktning. Då fick förbundet sitt nuvarande namn.

År 1946 anslöt sig SKV till Kvinnornas Demokratiska Världsförbund, KDV (Women's International Democratic Federation). KDV har konsultativ status hos FNs ekonomiska och sociala råd, Unesco, vilket innebär rätt att yttra sig vid rådets sammanträden och lägga fram egna förslag.

Välkommen som medlem i SKV!

Ladda upp i Gesunda

SKVs stuga ligger i hjärtat av Dalarna, nära Siljan, med ett härligt fritidsområde runt om. För sommarens bad ligger stugan på cykelavstånd. På hösten frodas bärmarkerna. Vintertid kan man utnyttja skidbackarna och elljusspårarna.

Bäddar: fyra fasta, två extrabäddar samt lillstuga med två bäddar.

Kök: Lättskött med kyl och frys.

Dusch/toalett, kallt och varmt vatten.

Ta med sänglinne och handdukar.

Hyrar för medlemmar är 1250 kr/vecka. Icke-medlemmar 1500 kr/vecka. Kontakta SKVs expedition 031 - 14 40 28. Välkommen!

Stockholm

Tegelviksgatan 40, 116 41 Stockholm
(Tisdag och Torsdag 13 -15) Tel: 08 - 640 92 05
info@svenskakvinnor.nu

Göteborg

Linnégatan 21 B, 413 04 Göteborg
(Måndag - fredag 13 -15) Tel: 031 - 14 40 28
zaida.hagman@spray.se
Postgiro: 50 50 95 - 0
Insamlingskonto: 5 13 23 - 4

www.svenskakvinnor.nu

Vi Mänskor behöver ditt stöd - det brinner i knutarna!

Att ge ut en tidning är kostsamt, särskilt för dem som inga statsbidrag har. För att kunna säkerställa Vi Mänskors utgivning behövs just ditt stöd.

Alla ekonomiska bidrag, stora som små, är välkomna och sätts in på pg 50 50 95 -0 - skriv Vi Mänskor-stöd på talongen.

Se hit prenumerant!

Du som ännu inte betalt din prenumeration - gör det nu!

Du som flyttar - anmäl din nya adress till kansliet i Göteborg - det underlättar för alla.

Tveka inte - bli medlem nu Prenumerera på Vi Mänskor

☐ Ja, jag vill gärna bli medlem i SKV. 150 kr/år.

Ja, jag vill gärna prenumerera på Vi Mänskor

☐ Prenumeration 4 nr 150 kr/år

☐ Gåvoprenumeration 100/år

☐ Stödprenumeration 200 kr/år

Namn:.....

Adress:.....

Postnr/ort:.....

Telefon:.....

E-post:.....

413 04 Göteborg

Linnégatan 21 B

SKV

Frimärke

Returadress:
SKV, Linnégatan 21 B
413 04 Göteborg

BEGRÄNSAD EFTER-
SÄNDNING
Vid definitiv eftersänd-
ning återsänds
försändelsen med nya
adressen på baksidan
(ej adressidan)

Grith Fjeldmose, stridbar sopran på Göteborgsoperan.
Bild: Mats Udde Jonsson

Grith tar sig ton mot EMU

EMU är ett anti-feministiskt projekt! Jag uppfattar hela EU-konstruktionen som ett patriarkalt projekt och har inte minst därför en stark motvilja mot EMU och den ytterligare makt-förflyttningen som ett eventuellt inträde i valutaunionen kommer att innebära. För att på lång sikt kunna motverka de patriarkala strukturerna måste vi stärka, inte försvaga, välfärdsstaten och den ekonomiska demokratin.

Det är ett faktum att det mest avgörande för jämställdheten och kvinnornas emancipation är hur välfärden organiseras. Den orättvisa fördelningen av det betalda och det obetalda arbetet mellan män och kvinnor förutsätter en könsblindhet som samhällsdebatten i Sverige länge har problematiserat. På politisk nivå har det resulterat i bl a i en jämförelsevis hög grad av omfördelning av resurser mellan klass och kön.

Att EU däremot är "ett manligt medelklassprojekt" har konkret visat sig genom samhällskonsekvenserna av det konvergensprogram som Sverige 1995 antog för att kvalificera sig för ett EMU medlemskap. Försämringar i den tidigare svenska modellens pensionssystem, sjuk- och föräldraförsäkring, akassa och barnbidrag har ökat klasskillnader och könsorättvisor –

främst har ungdomar, invandrare och ensamstående mödrar drabbats.

En inkomst som det går att försörja sig på är en förutsättning för att ha kontroll över sitt liv. I EU är den djupast förankrade försörjningsmodellen fortfarande den som bygger på att kvinnan i familjen saknar fast anknytning till arbetsmarknaden och står för det obetalda omsorgsarbetet i hemmet. Den modellen innebär även att den som inte kan få något stöd från sin familj är hänvisad i första hand till välgörenhetsorganisationer.

Jag ser det som uppenbart att EU med sin familjeförsörjarmodell och sitt krav på geografisk rörlighet av arbetskraften tvingar tillbaka kvinnan i ett accepterat ekonomiskt beroende av en man – en modell som de flesta svenska kvinnor och män inte längre upplever som tids-

enlig. Det är smärtsamt att leva inom ett system som inte har förutsättningar att fungera utifrån människors grundläggande värderingar – risken är stor att ett sådant system skapar konflikter och djup frustration för dem som längtar efter en ändrad genusordning.

Det har ännu inte gjorts några utredningar med uppdrag att granska de systemförändringar som krävs för att uppfylla kriterierna för ett EMU-medlemskap ur ett genusperspektiv. I väntan på dessa utgår jag ifrån att ett EMU-medlemskap kommer att hindra en fortsatt feministisk samhällsutveckling – som alltså inte bara handlar om jämställdhet med den heterosexuella europeiska medelklassmannen utan även om att bryta ner de patriarkala strukturer som utgår från honom som norm – och röstar NEJ.

Grith Fjeldmose